

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasiilo jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: Heerlen, Gasthuisstraat 3, Holandija.

Štev. 7

JULIJ 1931

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.

Leto I.

SOCIJALNO MISLJENJE.

Proletariat (delavstvo) krščanskih dežel je žalostno poglavje v zgodovini krščanstva. Delavci so ljudje, ki so jih desetletja tlačili kot sužnje, dokler si niso sami izvojevali vsaj nekaj svojih človeških pravic.

V tem silnem boju za svoje pravice in obstanek se je delavstvo marsikje obrnilo od krščanstva. Mogoče delavstvo v tem ni bilo samo toliko krivo. Saj so bili voditelji včasih tako zelo kratkovidni. V tistih časih se je zdelo marsikomu mnogo častneje biti povabljen od generalnega ravnatelja, kakor biti gost pri shujanem delavcu. In ker so se premožnejši katoliški krogi odtegnili ubogemu delavcu, je ta pozabil na svojo vero. Ali niso bili do zadnjih časov mnogi mnenja, da je za v delu ponižane ljudi edino in izključno zdravilo potrpljenje in upanje na drugi boljši svet...? Kakor je tudi resnično, da bode pravični Sodnik obračunal z vsemi krivicami, ravno tako je pa tudi res, da ima človek poleg neumrjosti, če duše tudi telo, ki z samim upanjem na bodočnost še ni zadovoljno. Zato moramo pribiti: da je golo povdarjanje plačila v nebesih enostransko. Prav z istim povdankom moramo torej razglašati, da je zadrževanje in pritrgovanje delavskega zaslužka **vnebovpijoči greh**. Ker se je to slednje pozabilo povdarjati, se je delavstvo odtujilo veri in cerkvi.

Toda, prijatelji, kdo je bolj poklican protestirati v besedi in dejanju zoper delavske krivice, kakor mi, ki molimo Boga v možu, ki je oznanjal evangelji ubogim, ki je bil sam ubog in je imel ubogo ženo za mater in rokodelca nazival za očeta, ki je ribiče določil za oznanjevalce novega kraljestva in sam ni imel, kamor bi glavo položil?!

Ker so katoliki pozabili na to važno vprašanje, ki ga imenujemo socijalno vprašanje, so prišli drugi — otroci tega sveta — in se lotili te težavne naloge. Poprijeli so z voljo, ki jo imajo včasih več nego mi katoliki ter s točnim umevanjem, kako in kje treba pomagati. In tudi z ljubeznijo! Brez dvoma je med njimi mnogo takih, ki jim je pomagati delavcu odkritosrčna in resna stvar. Le sredstva, ki jih uporabljajo, niso prava. Kako bodo pogasili ogenj, če prahajo vanj in ga razgorevajo. Ker je vernim ljudem o pravičem času manjkalo ljubezni, razumevanja, požrtvovalnosti, so neverni ljudje prevzeli vodstvo delavskega gibanja. Danes ima — seveda zmotno — široka plast delovnega ljudstva Cerkev za sovražnico, ki jo je treba na vsak način uničiti. Kapitalizem in Cerkev, veleindustrija in župnik, to tam že davno mečejo vse v en koš. Ni treba, da potujemo v Rusijo. Stopimo samo na katoliški Dunaj. Kako radikalni so tam socijalisti! In je med njimi 98% takih, ki so rojeni iz katoliških družin, ki so v šoli 7 let poslušali kršč. nauk, klečali pri obhajilni mizi in prejeli sv. birmo iz rok svojega

škofa. Danes pa nimajo drugih voditeljev nego peščico judov!

Rekli smo: kdo ima bolj pravico zavzeti se za v časti ponižane in v pravici užaljene delavce, kakor mi katoliki? In kar smo zamudili, popravimo! Kristus je naš vzor! Sveta vera nam je luč! In kot Kristusovi sinovi imamo najbolj pravico potegniti se za to, kar nam gre; saj se naslanjamo v svojih pravičnih zahtevah na najpravičnejše načelo Kristusovega nauka!

Eno moramo delavci zahtevati: da se ravna z nami kot ljudmi, ki težko delamo za druge in ki bi brez nas zastal ves ustroj življenja. Ustroj življenja? Da, človeška družba je ogromen stroj s tisočeriimi kolesci, ki poganjajo drug drugega. Kako bi mogli živeti danes brez poljedelcev, brez rudarjev, brez delavcev v elektrarnah, železnicah itd. Sleherno delo je važno in potrebno za celoto. Nobenega dela ne moremo pogrešiti, če nočemo, da zastane vse ostalo. Vsako delo, če je še tako umazano, mora biti storjeno. Treba je ljudi, ki odstranijo umazanijo, zato da se drugi ne zadušimo v umazanosti. Zato mora biti tem ljudem posebno hvaležen vsak prav radi dela, ki ga opravljajo, in bi ga marsikdo drugi le nerad izvršil. Črni in umazani so zato, da drugim ni treba bresti v umazanosti. O vi vsi, ki nosite svetlo lakaste čevlje, zlikane hlače, negovane roke, čas je, da se naučite biti hvaležni ljudem, ki so umazani zato, da ste vi lahko negovani in čisti. Ti ljudje zaslužijo vaše spoštovanje!

Skrajni čas je, da prično katoliki socijalno misliti, to se pravi, da se čutimo vsi za ude velike družine. Na stroške in od milosti te skupnosti vsi živimo. Kadar vzames v roke nož, misli na nje, ki stoje pri ognju v topilnicah; pri lopati premoga, ki ga nalagamo v peč, se spomnimo na ljudi, ki noč in dan garajo v rovih. Morda bi k socijalnemu mišljenju mnogo pripomogla odredba, da nihče ne prejme premoga, ako ni preje napravil enega šihta pod zemljo. Kdo ve, ali ni vžigalica, ki jo užgem in zavrzem, iz drevesa, ki je pobilo ubogega drvarja. Tako socijalno mišljenje rodi socijalno hvaležnost, ki se najgloblje odkrije pred onim, ki opravlja najtežje in najbolj umazano delo.

Mi kristjani moramo svoje socijalno mišljenje jemati iz še višjih nagibov nego je poznavanje medsebojne odvisnosti. Za nas je vsak krščeni človek kateregakoli stanu otrok božji in brat Kristusov. Biti moramo apostoli, ki sami globoko verujemo, da je Kristus najbednejše najbolj ljubil. Začeti moramo z molitvijo in se baviti z mislijo, kako iz teh, že desetletja nahujskanih sovražnikov, napravimo spet svoje prijatelje. To ne bo lahko! Tu besede ne pomagajo dosti. Treba, da nosimo kraljestvo božje ne na jeziku, marveč v srcu. Sovražnik božjega kraljestva je, kdor hodi

v nedeljah v cerkev, od ponedeljka do sobote pa živi, kot bi ne poznal lačnih bratov in sester. Kdor prejme zjutraj sv. obhajilo, čez dan pa ne pozna njega, ki v podobi lačnega ali brezposelnega trka na duri. Govorjenje je tu prazna slama, poštena, ljubeča podpora, ta velja! Pokažimo tem ljudem odkrito, požrtvovalno bratovsko srce, in spet bodo verovali v Očeta, v čigar imenu jim prožimo roko in pomagamo.

NOVA MAŠA.

V sobi stoji pred hišnim oltarjem novomašnik. Na obrazu mu še leži odsvit svetih trenutkov mašniškega posvečenja. Pred njim kleče oče, mati, bratje in sestre, vsi domači. In na vse rosi blagoslov novoposvečenih rok.

Cudno lepa slika. Ali ne spominja na sliko: Gospod Jezus Kristus blagoslavlja družino? Zares, ves čas jo je blagoslavljal, odkar je z žeminom in nevesto stopil v dom. Zdaj pa je poslal izvoljenca, ki je njihova kri, da jih v njegovem imenu blagoslovi s prvim, svežim duhovniškim blagoslovom. Prelepo so se spolnile besede: „Blagoslovi bom hiše, kjer bodo izpostavili podobo mojega Srca in jo častili.“

Duhovnik je zamisel, delo in orodje brezmejno, božje ljubezni, od katere vse plamti presveto Jezusovo Srce; torej je tudi zamisel, delo in orodje presvetega Srca Jezusovega.

Zveličar je kakor sama učlovečena božja ljubezen hodil okoli, učil, tolažil, odpuščal, se žrtvoval in naposled sam umrl kot žrtev. Ker pa je svoje ljubil do konca, je sklenil na svetu telesno med njimi ostati do konca. Zato je zamislil sveto evharistijo, da bi se v njej daroval, v njej bival, v njej dajal v hrano. In prav zato je tudi zamislil — duhovnika. Po njem bi se sam neizčrpno daroval v nekrvavi daritvi na nešteti oltarjih do konca sveta, duhovnik pa bi v njem, po njem in z njim učil, tolažil, odpuščal, posvečeval, se žrtvoval, vse to v isti ljubezni, ki ga je poklicala in naredila za služabnika božjega.

To je katoliški duhovnik, novomašnik! Zato je prav, da dan prve daritve ves dom, pražnje oblečen, slovesno obhaja in da se k slavju povabijo tudi sosede in znanci, da so deležni svetega veselja. Nad vse dragoceno darilo je v novomašniku podarilo presveto Srce tej hiši! Hodil bo pred njimi kot zgled v besedi, v vedenju, v ljubezni. Obračali se bodo nanj v tiski in nadlogi; molil bo zanje in zanje zadostoval. Teh sadov bodo oni prvi deležni.

Zasluzila pa je krščanska hiša ta dar presvetega Srca Jezusovega. Strah božji je vedno vladal v njej in z njim spoštovanje do vsega, kar je sveto. Ko se je rodilo dete, so ga sprejeli kot božji dar. Ko je dete odrastlo, so ga vodilo k Bogu: doma pri molitvi, pri neprisiljenem poduku, potem v cerkev pred tabernakelj. Domača hiša je bila tako otroku prvo malo semenišče, materino naročje šolska klopica v njem. In potem je padla v to mlado deviško dušo klica svetega poklica. Z veseljem so jo zazrli starši, oblivali z molitvijo in srčnimi željami. Sedaj je rastika svetega poklica dorasla in na njej je dozorel prvi sveti, plemeniti sad: presveta daritev, ki jo opravi ta dan novomašnik. Ali ni zato ta dan dan veselja, radosti, dan, kakor ga je naredil Gospod?

Se zoré, rastejo po naših domovih sveti poklici. Podobno tudi drugod, marsikje še bolj pogosti, še bolj bogato. Mati rajnega nadškofa in kardinala Voughan-a v Londonu je redno vsak dan skozi 30 let eno uro prebilav molitvi pred Najsvetejšim, da bi svojim številnim sinovom in hčeram sprosila milost redovniškega in duhovniškega poklica. Vse njene hčere — bilo jih je pet — so postale redovnice; izmed osem sinov se jih je šest posvetilo duhovništvu. Trije izmed njih so umrli kot škofje. — V severni Italiji pa je mestece z imenom Lu. Občina šteje okoli 4000 prebivalcev; duhovnikov, redovnikov in redovnic, ki so se rodili na tej zemlji in še žive, pa je — 500. Podarile so jih Cerкви ondotne matere. Pred 60 leti so ustanovile zvezo svetih poklicev. Enkrat na mesec so se prve udeleženke zbirale v tej ali oni

hiši in molile za sveti poklic svojim otrokom. Danes so v zvezi vse ondotne matere in kakor njihove prednice se zbirajo in neutrudno polagajo pred Gospoda prošnje, naj obudi med njihovimi otroki obilo delavcev in delavk za svoj vinnograd. In Gospod jih uslišuje. Dejanja živo govore.

Ali bi ne bilo lepo, da bi tudi iz naših izseljeniških vrst vzrastli duhovniški poklici? Kako vzvišeno bi mogel vršiti svojo misijonsko službo duhovnik, ki bi sam v svojih otroških letih užival kruh tujine..... Kako lepo, če bi vsaj ena naših številnih družin darovala svojega sina Bogu, ki bi mogel po letih v rojstni cerkvi v lepi domovini zapeti novo sveto mašo.....

Cas novih svetih maš je prišel. Zunaj so polja zrela za žetev. Zrela za žetev so tudi polja v sv. Cerкви. Molimo, da pošlje Gospod obilo delavcev na ta polja! Molimo vsi, predvsem kraščanske matere, ki naj molijo, kakor znajo moliti njihove sestre v priprostem mestecu Lu!

KAJ JE KATOLIŠKI DUHOVNIK?

Na to vprašanje je odgovoril sloveči francoski pisatelj Lamartine takole:

V vsaki župniji imamo človeka, ki nima družine, ki pa sebi prisvaja vsako družino. On je v vseh važnih trenutkih vsakemu s svetom in dejanjem na razpolago. Človeka spremlja na vsem njegovem življenjskem potu: blagoslavlja ga, ko pride na svet, blagoslavlja ga, ko sklepa zakon, blagoslavlja ga, ko stoji ob njegovi bolniški postelji, blagoslavlja ga, ko ga polagajo v hladno zemljo.

Mladina ga ljubi, spoštuje in se ga boji. Celo tisti, ki ga ne poznajo, ga nazivljajo: oče! Njemu se izpovedujejo svojih grehov, pri njem iščejo tolažbe v dušnih in telesnih potrebah. Na njegova vrata trka bogatin in siromak: bogatin, ko prinese dar, siromak, da sprejme dar. Po svojem priprostem življenju pripada duhovnik ljudstvu, po svoji naobrazbi pa se more meriti z najvišjimi krogi. Katoliški duhovnik ima povsod besedo in njegova beseda ima najvišjo veljavo.

Tak človek je katoliški duhovnik. Nihče ne more učiniti več dobrega, kakor on pa tudi ne več hudega, kakor on, če namreč ne vrši vestno svojih dolžnosti.

VOJAŠKA OBVEZNOST IZSELJENCEV, JUGOSLOVANSKIH DRŽAVLJANOV.

Od več strani smo prejeli vprašanja, kako je z vojaško obveznostjo izseljencev, ki niso služili v jugoslovanski vojski. V odgovor na vsa ta vprašanja navajamo v naslednjem one člene vojaškega zakona, ki veljajo za izseljence:

Novi zakon o vojski in mornarici od 6. Sept. 1929, ki je stopil v veljavo in postal pravnomočan 23. Sept. 1929.

Čl. 42. Služba v stalnem kadru se začinja v onem kalendarškem letu, v katerem dovrši rekrut 21. leto svoje starosti.

Čl. 45. Kdor namenoma pobegne vsled službe v kadru, bo moral služiti 3 leta, če se ga dobi do 40. leta njegove starosti.

Osebe, ki radi dela stalno žive izven naše državi v Evropi, kakor i osebe, ki radi zaslužka žive stalno izven Evrope v prekomorskih deželah kot odseljenci ali tam rojeni ali da žive v teh deželah začasno ali če so odšle pet let pred rekrutovanjem, se ne smatrajo, da so ubežale službi v stalnem kadru, če se v dobi svojega rekrutovanja ali najdalje do 25. leta starosti javijo našim vojaškim, oziroma civilnim predstavnikom v dotični državi, kjer žive in regulirajo svojo vojaško obveznost. Vse one osebe, ki se po dovršenih 25. letih starosti ne vrnejo iz izseljeništvu v domovino na stalno ali začasno bivanje, se oproščajo za dobo miru službe v kadru, ako ne bi posebne potrebne zahtevale njihovega poziva v kader, o čemur odloča Minister Vojske in Mornarice v soglasju s predsednikom Ministrskega sveta. Za slučaj mobilizacije in vojne so dolžne vse one osebe, da se takoj vrnejo v domovino in da se prijavijo svojim koman-

dam, ako so podvržene službi po odredbi tega zakona in če so sposobni za vojaško službo. One osebe, ki to ne store kakor i one, ki do 25. leta svoje starosti ne regulirajo vojaško obveznost pri naših civilnih oz. vojaških predstavnikih, se smatrajo za vojaške begunce.

Vsem osebam drugega odstavka tega člena se dovoljuje, da smejo za dobo trajanja obveznosti službe v stalnemu kadru priti v domovino vsaka tri leta radi svojih privatnih poslov in tam bivati najdalje tri mesece nakar se morajo vrniti v deželo, v kateri so prej živele in iz katere so prišle. One osebe, ki se tekom treh mesecev ne vrnejo, kakor i osebe, ki se iz izseljenstva vrnejo v domovino na stalno bivanje, morajo služiti, če so sposobne za službo in sicer:

1) Osebe, ki se vrnejo pred dovršenim 27 letom starosti, dobo, ki jim po zakonu pripada.

2) Osebe, ki se vrnejo po dovršenem 27 letu starosti do dovršene starosti 32 let, rok 9 mesecev, ako bodo podvržene kadrovski službi.

3) Osebe, ki se vrnejo po dovršenem 32 letu starosti ne bodo služile v kadru, pač pa se bodo vpisali kod obvezniki v operativno vojsko.

Kot obvezniki operativne vojske se vpišejo i one osebe, ki po drugem odstavku tega člena ostanejo v tujemstvu in se po 32 letu starosti ne bodo vrstile v domovino na stalno bivanje.

Vse v tem členu omenjene osebe, naši državljani, ki stopijo prostovoljno v vojsko druge države, kjer so stalno ali začasno naseljene, in to brez odobrenja Predsednika Ministrskega sveta, in bode to potrjeno od naših civilnih ali vojaških predstavnikov v dotični državi, izgube samo s tem državljanstvo in prestanejo s tem biti naši državljani.

Za odhod v tujemstvo se ne smejo izdajati potni listi mladeničem, ki dovrše v dotičnem letu svoje 18. leto starosti in do tedaj, dokler ne zadoste svoji vojaški obveznosti ali ne odslužijo obveznega roka v kadru.

NOVICE IZ HOLANDIJE.

Krasno uspelo romanje v Valkenburg.

„To je bil dan, ki ga je napravil Gospod!“ Res, prekrasen dan je bil v vsakem oziru. Srca so plala v neki nepopisni vznemirjenosti, kolena so se upognila nehote, duše so molile kar same od sebe — in to vse v vzornem svečanem razpoloženju. Saj smo slišali, da je bilo še lepše kot ob času misijona. In nebo se je radovalo z nami. Ti dobri Bog, kako smo Ti hvaležni za ta Tvoj dan!

Med pridigo pred lurško votlino v Valkenburgu.

Skromno vabilo v „Rafaelu“ in nekaj plakatov pri rudnikih je zadostovalo, da se je odzvalo blizu 500 slovenskih romarjev, ki so pohiteli k lurški Materi božji. 14 avtobusov, več taksijev in do 50 koles je bilo treba, da smo spravili to množico v Valkenburg. Prav posebno veselje so pripravili vodstvu romanja belgijski Slovenci iz Eysdena in Winter-sлага, ki so se v izredno lepem številu udeležili romanja.

Godba mesta Valkenburg, ki nas je počastila ob prihodu in ob slovesnem sprevodu je kaj dvignila naše svečanostno razpoloženje. in potem pred votlino Matere božje..... Tako lahko smo molili, kar sama je privrela molitev iz srca. „Moral sem moliti, če tudi ne bi hotel“, je izjavil romar. Sv. maša pred Marijinim oltarjem pod milim nebom, ubrano petje naših združenih pevskih zborov (nad 80 pevcev), pridiga o „močni veri“, ki je privabila — sami ne vemo kako — solze tudi trdnim našim možem, vse to nam ostane v prelepem spominu.

Katakombe z neštetimi grobovi, slikami in s svojimi temnimi hodniki so nam glasen klic o „močni veri“ ponovile.

Popoldanska pobožnost: pridiga o Mariji, pete lavretanske litanije, molitve za izseljence, je bila kaj ljubka. Kar težko smo se poslovili od Marijinega oltarja.

Obnašanje naših romarjev je bilo vzorno in naravnost vspodbudno. Blagi g. župnik iz Valkenburga je izjavil, da ni zlepa videl tako vzornega obnašanja pri službi božji. In naše petje — Holandci ga niso mogli prehaliti.

Nazadnje pa še koncert na „starem gradu“. Tu moramo pa pohvalno omeniti naše vrle Belgijce iz Eysdena. Njihov tamburaški zbor nas je razveselil s pravličnimi komadi. Tudi tamburaški odsek iz Lutterade ni hotel zastati. Pevci so pa zakrožili nekaj naših narodnih. Tako je čas zabave le prehitro potekel.

Prav lep dan ki ostane gotovo vsem udeležencem v najlepšem spominu. Kar je pa glavno: Vrnili smo se utrjeni v veri in poživljeni v češčenju Matere božje mi — Marijin narod!

Društvena zastava v Lutterade.

Prav ponosni pričakujejo naši rojaki iz Lutterade dneva 19. julija. Saj bo ta dan največji praznik v njihovem lepem društvenem delovanju. Blagoslovila se bo nova zastava društva sv. Barbare.

Spored slavnosti:

1. ob 1/3 pop. blagoslovitev zastave s kratkim nagovorom v cerkvi v Lindenheuvel; cerkveni obred izvrši g. Oberzan;
2. obhod po koloniji;
3. proslava v patronatu.

Povabljeni so na proslavo med drugimi Kr. Poslanik v Hagu g. Strazinicki, Kr. Konsul v Heerlenu g. Dupont, Izseljeniški Izaslanik iz Düsseldorfa g. Deželič, p. Teotim in dr.

Vabljeni tudi vsa jugoslovanska društva iz Belgije in Holandije!

Tudi Spekholzerheide

noče zaostati za drugimi društvi. Niti eno leto ne obstoja in že si je naročilo zastavo, ki bo blagoslovljena v jeseni. Podjetnost društva, zlasti njegovega predsednika, je res vzorna. Ktako lepemu napredku moremo le častitati!

Prosvetni večeri.

Prav zanimivi so, kar kaže tudi vedno lepa udeležba. Niso namenjeni sicer širokim masam, temveč le našim organizatorjem, delavcem katoliške akcije. Vendar bi bilo želeli, da pošljejo nekatera društva več svojih odbornikov. Dosedaj so se obravnavala sledeča vprašanja: Namen prosvetnih večerov, Cerkev in socialno vprašanje, Rusija, brezposelnost, holandske katoliške organizacije, moi papeštva.

V juliju ne bo prosvetnega večera.

Naši pevski vbori.

Nisem sicer preradodaren s pohvalo, vendar glede naših pevskih zborov moram priznati, da nikdar ne bi pričakoval v tem kratkem času, odkar imamo pevovodjo, tako lepega uspeha. Pri vseh društvih je navdušenje zelo veliko. Naj ta ogenj ne ugasne! — Se pa g. pevovodja tudi resnično trudi, da čim bolj izvežba zборе. Saj ga vidimo vsak popoldan, potem ko pride z dela, na kolesu v to ali ono kolonijo, kjer vadi po cele ure. Nič manj marljivi pa niso pevci sami. Saj prihajajo tako točno k vajam! (Povsod sicer ne, pa se bodo že privadili. Ali ne.....?) Pa se tudi potrudijo, da lepo zapojejo. To je pokazalo zlasti naše romanje. Le tako naprej, sebi v veselje, narodu našemu v čast! D. O.

Poroka.

Poročila sta se v Eygelshoven dne 6. julija g. Jozef Lindič, ki ima v Eygelshoven svojo lastno hišo in gdč. Marija Nadu, oba doma iz Trebelnega pri Mokronogu. Poročil ju je slovenski duhovnik. Obilo sreče!

BELGIJSKI EYSDEN.

Umrla sta Jozef Zdolec v starosti 61. let, ki ga je dne 1. jul. v jami nenadoma zadela kap, in Anton Rupert, 33 leten fant, ki ga je dne 4. julija zavratna jetika ugrabila v najlepših letih. Naj počivata v miru na tuji zemlji!

Poročila sta se g. Franc Goričan in gdč. Marija Agrež dne 27. junija v Eysdenu. Bilo srečno!

LOTRINGIJA V FRANCJI.

Aumetz.

Kongres. Podrobnejše poročilo o sijajnem evharističnem kongresu prinašamo na drugem mestu. Slovenci iz Aumetza in okolice smo imeli priliko videti te kongresne dni marsikaj lepega. Ze ogromna množica ljudstva v tako majhnem kraju! Samo z vlakom se jih je pripeljalo oba kongresna dneva, v nedeljo in ponedeljek preko 8.000, dočim so jih pripeljali avtobusi samo iz sosednje župnije Ottange okoli 3.000. Od odličnih gostov je treba posebno omeniti senatorja gospoda Hirschhauerja. Aumetz živi še vedno pod vtisom kongresa, ki se na svoj način neprestano ponavlja pred nami. Patronažni kino ima namreč že tri nedelje na sporedu film o kongresu, na katerem je vsak čas videti glavne prizore. Razumljivo je, da Aumečani film radi obiskujejo in da so vse predstave domala razprodane.

Marsikaj lepega. Pa tudi sicer imamo v Aumetzu priliko videti marsikaj lepega. Vsekakor je spodbudno, če vidimo na primer ze nekaj nedelj gospoda poveljnika francoskih utrjevalnih del, kako pride ob nedeljah v uniformi h slovenski sveti maši in pristopi z gospo h svetemu obhajilu. Ravno tako je bilo nekaj novega za nas, ko smo videli pri

procesiji svetega Rešnjega Telesa našega gospoda obratovodja, ki je nosil hkrati s še enim rudniškim uradnikom nebo nad Najsvetejšim. Francija torej vendarle še ni tako brezverna.

Naši pevci. Seveda so se naši pevci tudi pri obeh procesijah s svetim Rešnjim Telesom dobro odrezali. Zapeli so prastare Laua Sion, Saris solemnis in Caro mea po Riharjevem slovenskem napevu, to je kakor jih pojejo za procesijo pri nas doma. Nam je bil to ljub spomin na procesije v domovini, pa tudi domačini so bili zelo veseli lepega petja.

Kriza. Dasi v Aumetzu za enkrat te nesrečne krize, ki straši danes po vsem svetu, še ne čutimo tako hudo, kakor drugod, vendar se tudi že pri nas dobro pozna. Dasi delamo še vse dni, so bile vendar plače znižane za 6% in nam obetajo še nova poslabšanja. Razume se, da ne sprejme rudnik nobenega novega delavca več.

Rafaela smo se prav razveselili, ko smo zvedeli, da postane tudi naše glasilo. Dobro vemo, da je že tretji slovenski list, ki poizkuša svojo srečo med nami izseljenci. Star pregovor pravi, da gre v tretje rado, in tudi mi upamo, da bo tretjemu šlo, čeprav je pred njim že dvema spodletelo. List ni preračunan na dobiček, kar je najbolj razvidno iz polomov obeh njegovih prednikov, marveč ima edino željo koristiti slovenskim izseljencem, ki so krvavo potrebni svojega posebnega glasila. Upamo, da se bode slovenski izseljenci izkazali tudi to pot in z obilnim naročanjem in dopisovanjem list vzdržali in razširili, da bo v kratkem postal iz mesečnika zanimiv tednik, ki nam bo v veselje, čast in korist. Ne v Aumetzu, ne drugod ne sme biti nobenega Slovenca brez Rafaela! Kar jih je uvidevnejših in modrejših pa ga bodo podprli tudi z darili in preplačili.

Audun le Tiche.

Kriza. Audun je slovenska kolonija, ki jo pošastna kriza izmed vseh v aumeški okolici najhuje obiskala. Dočim so sluzili naši najboljši delavci tod po 2.000 in več Frankov na mesec, je danes tisoč frankov že zeli visok zaslužek. Zal da so zredila tista svoječasna slovenska tolsta leta le bolj že itak rejene francoske gostilničarje, nam pa so ostali samo žalostni spomini na vesele dni. Danes je po Audunu tako govornjenje, da se bo izselilo celokupno slovensko društvo z zastavo vred na Marino.

Algrange.

Jugoslovani v Franciji. Kdor bi mislil, da smo Slovenci šele od včeraj v Franciji, bi se zelo motil. Vsekakor pa je Algrange ena naših najstarejših večjih kolonij. Ze leta 1912 se je ponašal Algrange — takrat seveda še nemški Algringen — z močnim slovenskim možkim zborom, ki ga je vodil pevovodja Plesničar iz Čepovana v Istri doma. Zbor je štel 23 pevcev in je žel povsod obilo priznanja. Zgovorni algranški veterani še danes radi pripovedujejo o tistih starih dobrih časih, pa tudi kakšnih fotografij mu pokažejo, kdor bi le ne hotel verjeti.

Udeleženci sv. misijona na Marini.

Zgodovinarjem. Na neki stari hiši v Algrange v kamen vsekani tale čuden napis: 1636 ist dies Dorf von den Crobathen ganz niedergebrannt worden. Zgodovinarje, ki bodo morda brali to notico prosimo, naj nam razjasnijo, kdo da so bili ti Kroatje, kaj so delali tod pred 300 leti in zakaj so požigali pohlevne lorenske vasi. To bi bilo tem bolj zanimivo, ker slišimo, da je najti podobnih napisov tudi še drugod po lorenskih krajih in pripisujejo domačini te grozovitosti našim vbogim Hrvatom, ki si jih je prišlo nekaj tudi v Algrange kruha služiti.

Še enkrat Hrvatje. Hrvatov je v Algrange prav malo, vendar v naši krajevni zgodovini veliko pomenijo. Resnično naš veseli, da moremo povedati o njih tudi kaj bolj častnega, kakor samo da so požigali svoj čas lorenska mesta in vasi. Ze pred dvema leti je odšel namreč 20 letni hrvaški delavec gospod I. Draženovič, v vsakem oziru zgledni mladi mož, v Pariz, kjer se pripravlja v zavodu za pozne poklice na — duhovniški stan. Čez dve leti bo menda že vstopil v pravo semenišče. Spoštovana Draženovičeva družina živi že nad 20 let v Algrange. Mi ji k taki odliki častitamo. Mlademu gospodu pa želimo obilo uspehov. Naj bi kmalu in srečno došel do zaželjenega cilja in zapel svojo novo mašo.

Tucquegnieux.

Druga največja kolonija. Tucquegnieux in Marina se resno trudita, da bi izvila Aumečanom njihovo vodstvo iz rok. Naša kolonija na Marini je vsak dan večja in že danes ne bo več veliko zaostajala za aumeško.

Slovenski misijon. Kot pripravo na evharistični kongres v Aumetu smo imeli na Marini slovenski misijon, ki je zelo lepo uspel. Tudi gospod misijonar pater Vrtovec je bil kar zadovoljen.

Slovenski dar. V zahvalo za milost misijona so sklenili Slovenci, da bodo kupili vbogi leseni Marinski kapeli lep ciborij, obhajilni kelih, ki ga kapela danes nima. Za skromen kelihček imamo sredstva že zbrana, vendar želimo podariti kaj boljšega. Najlepše bi pač bilo, če bi mogli naročiti načrte pri naših domačih umetnikih, da bi bil res povsem slovensko delo. Na kelihu bo tudi napisano, da so ga darovali slovenski delavci.

Gospod pevovodja. Menda sedaj vendar enkrat dobimo na Marino tudi svojega pevovodja. Ko bodo te vrstice tiskane, ga bomo nemara že imeli med seboj. Gospoda Ludvika Kranerja, znanega glasbenega veščaka. Bog ga živi! Tako se obeta Marini prekrasen pevski zbor, ki nam bo res v ponos. Ze gospod Jankovič, ki se je bil moral tako naglo vrniti v domovino, je spravil skupaj v kratkem času 27 pevk in pevcev, ki so prav lepo zapeli, dočim jih je nekaj še čakalo, kako se bodo razmere razvile. Po Jankovičevem odhodu je prišlo na Marino še precej novih pevcev. Sedaj pa se preseli k nam kakor slišimo celokupni izvežbani zbor iz Audun le Tiche. Morda nam Tikenjski zbor ne bo zameril skromnega nasveta: naj se gostilne varuje, ker vse skušnje tako govore, da bi bil to začetek njevegeva konca.

ROJAKOM JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE MISIJE V MERLEBACHU.

Prvikrat vas obiše danes „Rafael“, glasilo jugoslovanskih izseljencev v Belgiji in Holandiji, ki postane s to številko tudi glasilo izseljencev po Franciji in Nemčiji, torej tudi naše.

Kakor vam ni neznan so začeli v Merlebachu že dvakrat z izdajanjem lastnega glasila za izseljence. Obakrat so ga ljudje radi sprejeli in pozdravili ter obljubljali, da ga bodo naročili in mu ostali zvesti. Obakrat je že izšlo po par številke, pa obakrat je list zaspal, tako, da se ni več zbudil. Obakrat pa je bila krivda na urednikih, ki sta izginila čez noč in se ne več vrnila.

Potem sem poskusil jaz sam z izdajo malega glasila tukajšnje Katoliške Misijske in sem žel le dobriše in prigravarjanje, naj nadaljujem. Pa ni šlo radi moje prevelike zaposlenosti. Kdor me pozna od blizu in pozna moje opravilo ve, da nisem utegnil pri najbiljši volji dobiti časa, da

zbiram gradivo, pišem deloma sam, potem list urejam, dajem v tiskarno, ga popravljam in potem razpečavam. Tako sem moral prenehati, dasi zelo nerad, ker poznam pomen tiska v sedanjih razmerah in časih.

Letos smo se zbrali slovenski izseljeniški duhovniki iz Francije, Holandije in Nemčije pri dragem svojem tovarišu v Heerlenu na Holandskem in smo tu sprejeli soglasno sklep, da nam je treba lastnega izseljeniškega glasila in da naj se v ta namen razširi že izhajajoči „Rafael“, glasilo naših v Holandiji in Belgiji, tudi na Francijo in Nemčijo. Sklep, ki ga boste gotovo tudi vi soglasno odobraval. Listu je obstanek zagotovljen. Ima urednika v Heerlenu in tudi zadosti pomočnikov po raznih državah. Imel je tudi trdno denarno podlago, še predno se mu je razširil delokrog. Tembolj trdna bo sedaj ta, ko se bo število čitateljev in naročnikov tako pomnožilo. Vtem pogledu se torej ni bati.

Tako imate torej v rokah prvo številko „Rafaela“ z razširjenim delokrogom. Prosim, gotovo ga preberite! Boste videli: list je lep, zanimiv in koristen. Pa se bo še vsestransko spopolnil.

Da bo tem bolj zanimiv tudi za nas, bo prinašal vselej tudi razne članke iz naših krajev. Razne novice: kako nam gre, kako je z delom, z zasluškoma, kako se naši ljudje premikajo, kdo je bolan, ponesreči, kdo umrl, kdo se oženil, kdo ima kake posebne želje in prošnje. Posebno bo tudi prinašal razne odredbe oblasti, potrebne, da vemo zanje, potem nasvete, kam se obrniti za dela v slučaju brezposelnosti in drugo. Zato le segajte pridno po njem, pa pišite mu, kaj bi si še želeli, kaj bi radi poizvedeli in podobno.

List dobička ne išče: Holandci so bogati..... Zato bo tudi naročnina vedno kar moč nizka.

Anton Hafner,
izseljeniški duhovnik v Merlebachu.

Merlebach. Na Alojzijevo nedeljo je praznovalo društvo sv. Barbare v Merlebachu jubilej: pet letnico svoje ustanovitve. Slavnost se je vršila v cerkvi in društvenih prostorih. Povišali so jo s svojo nazvočnostjo poleg bratskih društev v Kreutzwaldu in L'Hpitalu in številnih prijateljev v Meerlebachu in okolici tudi gg.: naš izseljeniški komisar in Parizu Bakašum, tajnik Nikolič in novi konzul v Metzcu Božević, znak, da uživa društvo splošno spoštovanje in veliko simpatij.

Društvo sta ustanovila ob priliki svojega misijonskega obiska lazarista č. č. gg. Tumpej in Šavl iz Ljubljane.

Več novic in člankov iz Meerlebacha smo morali odložiti za prihodnjo številko. (Uredništvo.)

DOPISI IZ SEVERNE FRANCIJE.

Bruay-en-Artois.

Društveno gibanje in delo. Ni največja naša kolonija v sev. Franciji. Okrog 500 nas je, večinoma Slovenci in nekaj Hrvatov. A, dasi je kolonija primeroma mala, le nočemo zaostajati za drugimi in se zato pridno gibljemo.

Organizirani smo močje in fantje pod zastavo sv. Barbare v jugoslovanskem rudarskem društvu, žene in dekleta v Roženvenski bratovščini, šolski otroci v Marijinem Vrteu. Vse naše organizacije so krščanske in narodne, drugačnih tu ni. Zavedamo se, da je prva dolžnost izseljenca v tujini, da ne pozabi na Boga in na svojo domovino.

Društveno delovanje je živahno. Zlasti je marljiv dramatski odsek. Komaj se člani nauče eno igro, imajo že vloge za prihodnjo v rokah. Vsa čast in priznanje vnetemu režiserju g. Simoniču! Posebno smo veseli, kadar nastopi šolska mladina. Bedak Pavlek, K. mamic, Povodnji mož i. dr. so nam predstavljali in želi obilo pohvale. Za mladino je to tudi najboljša šola, da se privadi govoriti lepo po slovensko.

Za danes končamo, da se ne bo komu zdelo, da se preveč hvalimo. Pa še od drugod povejte kaj imate dobrega in veseli bomo, če je pri vas še bolje. Sicer pa ne smete misliti, da pri nas ni nič napak. So, kot povsod med ljudmi,

a te le potihem povemo pri spovedi, glasno le kvečjem tedaj, če se slučajno kaj skregamo.

Blagoslov nove zastave. Dne 26. julija na dan sv. Ane bo slovesen blagoslov nove zastave rožnenske bratovščine. Ob 12 bo blagoslov, nato sv. maša in po sv. maši odhod v dvorano, kjer se vrši izvenckrveni program. Med drugim bo lep koncert našega pevskega zbora. Rojaki od blizu in daleč, obiščite nas to nedeljo, vam ne bo žal.

Mladinsko gibanje. 35 nas je otrok v Marijinem vrtcu. Shode imamo skoro vsako nedeljo. Najprej počastimo svojo zavetnico prečisto Devico Marijo, potem se zabavamo, dečki streljamo v tarčo, dekleta imajo druge igre. 20 nas je naročenih na „Angelčka“ Pozdravljamo vse naše tovariše. Oglasite se še vi in povejte kako je pri vas.

Poroke. Poročili so se: 24. maja Klanšek Ivan z Ido Pavlič, 13. junija Kuclar Karel z Zelko Franciško. Bilo srečno!

Red službe božje. Bručanje, ne pozabite na svojo službo božjo, ki je vsako nedeljo ob 12. v kapeli sv. Barbare. Lepo priliko za spoved imate tudi vsak četrtek pred sv. mašo, ki je ob 7. krščanski nauk za otroke je vsak šetrtek ob 1/29.

LENS P. DE C.

Samomor. Tu si je končal življenje 35 letni rudar Kuzma Alojzij doma z Vač. Vzrok brezposelnost in alkohol.

Visok obisk. Dne 31. maja nas je obiskal novi g. konzul z g. tajnikom iz Lille. Zbralo se je precejšnje število mož-rudarjev, ki so odkrito povedali svoje težave in prošnje in zahteve. Veseli nas, da pridejo gospodje med nas in se tako osebno pouče o naših težavnih razmerah. Posebno nas je veselilo, ko smo spoznali, da ima novi g. konzul najboljšo voljo nam iti po možnosti na roko. Prav neumesten pa je bil nastop par razgrajačev, ki pa niso predstavljali mišljenja večine.

LIEVIN P. DE C.

Delavske razmere. Kakor po drugih kolonijah sev. Francije čutimo tudi mi vedno bolj krizo. Vsak teden en dan počivamo, zaslužek je slab. Postali smo zato bolj resni in trezni. Naše štiri slovenske gostilne tožijo o slabem obisku.

Društvene vesti. Dne 14. 6. je Šah-klub priredil igro „Revček Andrejček.“ Dne 28. junija igra dramatski odsek društva sv. Barbare v dvorani na II „Krivoprisežnika“. Je lepa igra. Pridite!

Red službe božje. V cerkvi na II je vsako nedeljo naša služba božja ob 1/29. Ne pozabimo na svojo krščansko dolžnost! Brez Boga smo delavci najnesrečnejši ljudje na svetu.

IZ DOMOVINE.

Jugoslovanski izseljenci iz Amerike v domovini.

V dveh skupinah so prišli letos Jugoslovani iz Amerike v svojo staro domovino. Prva skupina je dospela 26., druga 29. junija. Sprejem je bil naravnost veličasten, zlasti v Ljubljani.

Takoj po prihodu prve skupine se je otvoril v Ljubljani izseljeniški kongres, ki se bo nadaljeval v Zagrebu in Beogradu, kateri kongres bo razpravljal o važnih izseljeniških vprašanjih.

Ob tej priliki bo gotovo tudi naše izseljence v Evropi zanimalo, koliko je njihovih rojakov, preko široke luže v Severni Ameriki in kako so organizirani.

Vseh jugosl. izseljencev je — glasom poročila „Novega Iseljenika“ — v Združenih Državah Amerike okrog 700.000 od teh 250.000 Slovencev. Nad 270.000 izseljencev je organiziranih v raznih kulturnih in podpornih organizacijah. Centralnih organizacij je 14. Vse organizacije posedujejo skupno imetje v vrednosti 17 milijonov dolarjev. — Tako štejejo največje centralne organizacije: Kranjska Katoliška Jednota 34.498 članov, Jugosl. Katoliška Jednota 21.116

članov, Hrvatska bratska Zajednica 92.458 članov, Srbski narodni Savez 21.225 članov, Slovenska Zenska Zveza 3.395 članic itd.

Razun kulturnih in podpornih organizacij imajo ameriškanski Jugoslovani več Sokolskih društev, pevskih in tamburaških odsekov, kakor stavbenih in posojilnih zadrug. Narodnih domov so si postavili do 300.

Slovenci imajo dalje 33, Hrvati 30 katoliških župnij, Srbi pa 30 pravoslavniških župnij. Svojih lastnih šol imajo Slovenci 19, Hrvati 17, a Srbi 12.

Iz teh mrtvih števil se lahko razvidi, kako ogromno je delo naših rojakov v Ameriki tako na verskem, kakor gospodarskem in kulturnem polju.

IZ NEMČIJE.

Düsseldorf, junija 1931.

V junija je posetil naš urednik iseljeniškega izaslanika v Düsseldorfu g. B. Deželiča. Gospod Izaslanik, ki mu je urednik poročal o sklepu konference izselj. duhovnikov, da se „Rafael“ raširi i na Nemčijo, je z največjim zadovoljstvom pozdravil ta sklep. Saj bo mogel biti „Rafael“ mnogim našim, ki danes nimajo več zaslužka v Nemčiji, edina uteha v težkih urah, ki jih doživljajo. Posebno veseli g. Izaslanika, da je list odprt vsakemu izseljencu in da se naj tako potom glasila spoznavajo izseljenci zapadno evropskih držav ter skušajo skupne interese tako kulturnega kakor socijalnega značaja skupno pretresti potom svojega glasila.

Gospod Izaslanik je bil tako ljubezniv, in je urednika informiral, da snuje Izaslanstvo posebno kartoteko s seznamom vseh naših rojakov v Nemčiji. Delo je naravnost ogromno.

V mesecu avgustu pa povede g. Deželič otroke naših rojakov iz Nemčije v Jugoslavijo na 5 tedenski oddih proti minimalni odškodnini 20 Rm, ki jih morajo kriti stariši. Izlet se vrši od 3. avgusta do 6 sept. pod pokroviteljstvom gospe Markovič, soproge generalnega konsula v Düsseldorfu.

Naš urednik v razgovoru z Iseljeniškim Izaslanikom g. Deželičem v Düsseldorfu.

Zahvala.

O priliki bridke izgube našega dobrega očeta-moza prijatelja in znanca, gospoda

JOZEF ZDOLEC

ki se je dne 1. julija tl. preselil v večnost in bil 4. julija v Eysdenu (Belgija) pokopan, se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nas v teh žalostnih dneh tolažili. Posebno hvalo smo dolžni pevskemu društvu „Zvon“, ki se je poslovalo s prekrasnimi žalostinkami tako pri domu, kakor na grobu, kakor tudi vsem darovalcem vencev in številnim pogrebcom.

Rodbine Zdolec,
Praznik, Lavrič, Babič, Baš.

LUXEMBOURG.

Kriza. Še huje kakor francosko je zadela gospodarska kriza luksemburško težko industrijo. Prav posebno pa se zdi, da jo čutijo jugoslovanuski izseljenci. Kar jih je bilo samskih so že vsi odpuščeni. Večinoma so jim podjetja res povrnili potne stroške v domovino, vendar je bil za mnoge ta nenadni udarec vseeno zelo hud. Nekatero močne naše naselbine so naravnost decimirane. Na primer Dudelange. Tu je zadela redukcija pred vsem hrvaški del našega naroda. Sploh je bilo že vedno naseljenih po Luksemburgu veliko več Hrvatov kakor Slovencev. Slovenskih izseljencev samih danes v Luksemburgu takorekoč ni več.

ČE IMA KDO SVOJO ZAROČENKO V AMERIKI.

Resnišna zgodba.

(Nadaljevanje.)

Vendar pa Janez ni mislil na smolo, ki gre s človekom korak za korakom, ko se ga enkrat prime, otepaj se je kolikor hočeš. Držala se te bo pač kot smola. Prišel je res srečno v New York. Toda kako iz parnika na suho? S svojim prijateljem kurjačem sta poizkušala na vse mogoče načine, pa ni šlo in ni šlo. Parnik je privozil tudi veliko raznega blaga v novi svet. Sedemnajst dni je vzelo, da so vse to blago raztovorili. Janez je željno čakal prilike priti iz parnika, pa ni šlo. Tudi stradati je moral v svojem skrivališču, ker mu prijatelj ni mogel redno donášati skrivaj hrane. Vendar vse bi se potrpelo, ko bi se dalo le priti na suho. Parnik so že obložili z novim blagom, katerega naj pelje iz Amerike v Evropo in le dva dneva sta še bila, da odpluje parnik nazaj v Evropo. Nazaj v Evropo? ko je že tako blizu svoje Anke? in to ne da bi jo videl? — naka, tega pa že ne, naj stane kar hoče. Prijatelj sta se posvetovala in posvetovala. Vendar slednjič je pa le smola odpadla in Janez se je rešil in prišel na suho. Kurjač mu je dal eno izmed svojih „kurjaških uniform“ in dobil od paznika dovoljenje za se in še enega „kurjača“ dovoljenje, da sme malo po mestu. In ta „še en kurjač“ je bil Janez. Ali je Janez kaj zavriskal, — ko je prišel mimo straže srečno v šumeči in drveči New York, ali ne, ne vemo. Samo toliko je gotovo, da bi najraje poskočil veselja, ko se je izgubil v neprešteti množici, ki je drvela po New Yorkskih ulicah.

Skratka, neko popoldne je pozvonil na hišni zvonec, kjer je bila Anka, zal, krepak, fant in vprašal po Anki. In nekoliko trenutkov, sta si segla v roke — Anka in Janez — presrečna in prevesela. Morda tisti trenutek v celem velikanskam New Yorku ni bilo srečnejših src, kakor sta bila Janez in Anka.

Kaj bi dalje pripovedoval in popisoval, kako sta se pozdravila, kako proslavila srečno snidenje. Kratka zgodba je ta, da sta šla v nekoliko tednih dva srečna novoporočenca iz nemške cerkve sv. Trojice na Throop Streetu, ki nista bila nihče drugi kot Janez in Anka, sedaj mož in žena. Anka je dalje kuhala, Janezu pa so rojaki kmalu dobili dobro delo in dober zaslužek.

Sedaj bi se naj končal naš roman, saj se tako navadno končavajo vsi romani, katere si izmišljujejo romanopisci. Ali kaj se hoče, ko se pa življenje noče ravnati po kakih pravih romanopiscev, temveč gre kar neumljeno in brezsrčno svojo pot. In ko bi se bila Janeza res z vstopom v New York otresla vsa smola, saj bi se tudi njegova križeva pot s tem končala in končal tudi njegov roman.

Toda Janez je bil preveč „zelen“ za Ameriko, kjer jo „zelenči“ (tujci) le prevečkrat polomijo, ker Amerika ni Evropa. Janezu še na misel ni prišlo, da bi ga mogle ameriške oblasti pri tolikih milijonih ljudi izslediti. Zato ni prav nič skrival svojeega romana in svoje romantične poti v Ameriko in svojega protipostavnega vstopa v srečno deželo vseмогоčnega dolarja. Poleg tega pa še smola.

In tako se je zgodilo, da je prišel na njegov dom nekega lepega dne nek mlad mož — Amerikanec, ki je povprašal po nekem Janezu D. Ni sicer znal slovensko ta mladi mož, pa je vendar izvedel, da je ta Janez res oni Janez, katerega išče. Ko sta enkrat to dejstvo ugotovila, je ta čedni mladi mož odpel suknjo in pokazal prestrašenemu Janezu in Anki na prsih veliko zvezdo. Anka je zakričala prestrašena, ker je že toliko poznala Ameriko, da je vedela, kaj ta zvezda pomeni. Janez je pa tudi le prekmalu zvedel, da je to detektiv Združenih držav, ki je prišel ponj in ga vkljub vsem protestom žene Anke in vsemu njenemu joku odpeljal.

In konec zgodbe za sedaj bi bil ta, da je nesrečni Janez danes zopet doma — v lepi Jugoslaviji, zvesta in ljubeča Anka pa v Brooklynu joka za njim.

Ali je pa to že konec našega romana? Janez pravi, da ne, da je to šele prvi del, kajti Janez se ne da kar tako ugnati.

Kakšen bo pa drugi del tega resničnega romana, bomo pa že poročali, ako ga bomo izvedeli. Do tedaj pa želimo Janezu veliko uspeha pri tem drugem delu, ker Janez danes ni več fant, temveč mož in Anka v Brooklynu ni več samo njegova izvoljenka srca — temveč prava zakonska žena.

ZA SMEH.

Pri vojakih. Korporal: „Kaj storiš, kadar se ti sanja o našem generalu?“

Rekrut: „Spim.“

Korporal: „Butelj, ne spati, salutirati moraš!“

* * *

Napredek. Janez svojemu tovarišu: „To me veseli, da naš narednik vendar že bolje misli o meni. Prej me ni imenoval drugače kakor bik, sedaj mi še samo pravi tele.“

Najboljša zavarovalnica za rudarje:

Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesečno za slučaj nezgode
3.75 fl " " " bolezn

Zavarovanec prejema: v smrtnem slučaju: 250 fl.
pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.
pri zacasni nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoca.
Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:
Davorin Brecko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /
Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.
I. Mercnik, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN
I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Iscejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscherweg 36. SITTARD

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOGA

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec

SEDAJ, KO JE SPOMLAD
PRED VRATMI,

je čas, da si omislite nabavo

NOVE PRÉPROGE
NOVIH ZAVES,

PRAKTICNE

SOBNE TAPETE

Imamo brezkonkurenčno izbiro, kljub temu so naše
CENE ZELO NIZKE

CENIKI IN VZORCI ZASTONJ NA
RAZPOLAGO

A. Schunck.

KERKPLEIN 12-14-16 TELEFON 864 BONGERD 14-16
HEERLEN